KIELZOG HOOFDSTRAAT

KUNST- & CULTUURWERKPLAATS | Bronzen Havik 2026

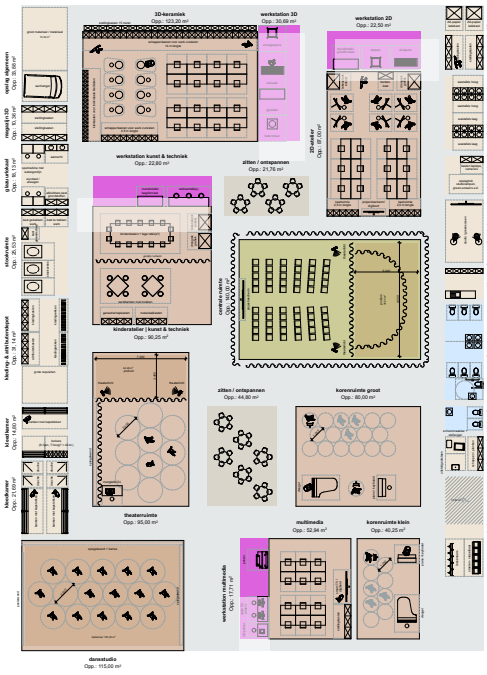

zofa
ARCHITECTEN

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS
Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

Projectgegevens

Projectnaam:	Kunst- & cultuurwerkplaats Kielzog
Adres:	Hoofdstraat 258, Hoogezand
Programma:	4 multifunctionele cursuslokalen, ontmoetingsruimte, expositieruimte & ondersteunend programma
Opdrachtgever:	Stichting Kielzog, Hoogezand
Ontwerp:	Zofa Architecten, Groningen
Aannemer:	K. Lamein - Bouwkundig aannemer Velgsib – Installaties EW
Adviseurs:	Buro van der Laan – constructies Adviesbureau Van der Weele - bouwfysica & energie Bureau 1232 - geluid

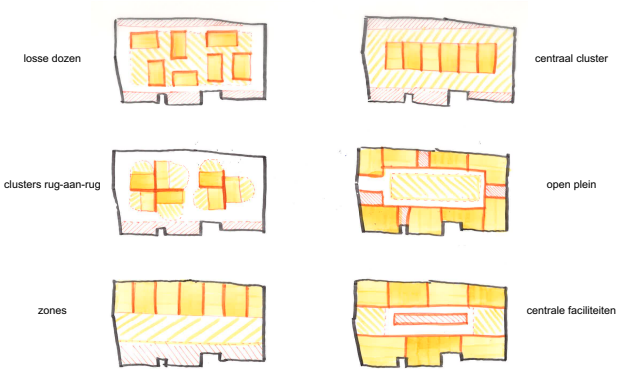

uitgetekend Programma van Eisen ▲

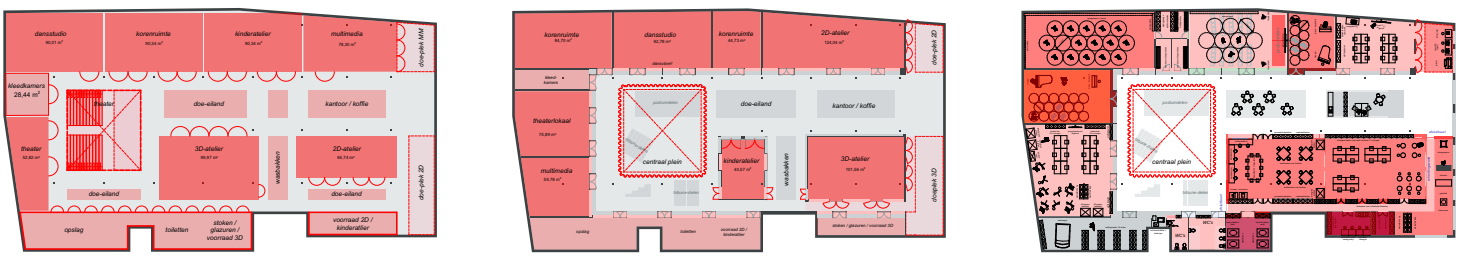
Overige projectinformatie

Gebruiksoppervlak: ±1.500 m2

- Herbestemming voormalige supermarktlocatie
- Divers gebruikersgezelschap van jong tot oud
- Akoestische eisen richting bestaande bovenwoningen

studievarianten ruimtelijke organisatie lokalen in bestaande plattegrond ▲

▲ diverse stadia van structuurontwerp en uitwerking programma

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS
Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

Opgave
Naast het theater in het Huis voor Cultuur & Bestuur biedt het Kielzog veel creatieve cursussen aan in de gemeente Midden-Groningen, van dans & zang tot schilderen, keramiek en fotografie. Daarvoor worden verspreid rondom het centrum van Hoogezand diverse ruimtes gehuurd die allemaal suboptimaal functioneerden, denk aan de gehuurde danszaal naast de kerk met kolommen in het midden of de keramieklocatie boven het zwembad met chloorlucht en tropische temperaturen. Naast deze suboptimale huisvesting, groeit het aantal cursisten al jaren fors.

De wens ontstond om een groot deel van dit cursusaanbod vanuit één locatie te kunnen aanbieden, een kunst- & cultuurwerkplaats die een broedplaats wordt voor creatief talent en waar verschillende cursisten elkaar kunnen treffen.

Zofa Architecten is gevraagd om mee te denken over de transformatie van een voormalig supermarktpand aan de Hoofdstraat naar kunstwerkplaats voor dit zeer diverse en inspirerende cursusaanbod.

Bestaande situatie
De voormalige supermarktlocatie is gelegen aan de Hoofdstraat op de grens van Hoogezand en Sappemeer. Het straatprofiel is er bijzonder breed als gevolg van de hier gedempte waterloop. De bebouwing is een mengelmoes van bouwstijlen en tijdsperioden. Het pand aan de Hoofdstraat 258 is relatief nieuw met een bouwjaar van net na de eeuwwisseling en beslaat naast een begane grond die als supermarkt fungeerde, een tiental appartementen op de bovengelegen verdiepingen aan de straatzijde. De typische kenmerken van een supermarktinvulling hebben hun sporen nagelaten. De plattegrond bevat zo weinig mogelijk kolommen en is ongeveer 1.500m2 groot. Alleen de straatgevel beschikt over daglichttoetreding. Aan de binnenzijde is alles inclusief installaties tot op het casco gestript met her en der nog tegelrestanten van de voormalige slagers- en bakkersafdeling of restanten van kabelgoten en dakdoorvoeren.

Proces
Met gebruikers en opdrachtgever is het Programma van Eisen uitgediept. In dit proces was het vertrektpunt vooral een verzameling van alle gebruikswensen en eisen en de ideale afmetingen voor iedere cursusruimte. De uitwerking van de beschikbare ruimte tegenover (te) specifiek vormgegeven cursuslokalen met een relatief lage bezettingsgraad maakte het plan ‘hokkerig’. Daar kwam nog bij vanuit economische motieven en technische vereisten (met name in relatie tot geluid richting de bovenwoningen) de haalbaarheid onder druk stond. Gaandeweg ontdekten we met elkaar dat een verbouwing als maatpak voor het huidige cursusaanbod niet de flexibiliteit zou bieden die op de middellange termijn het best zou functioneren. Hierna draaiden we de opgave om; hoe kunnen we met zo min mogelijk lokalen die zo generiek mogelijk zijn, zo goed mogelijk aansluiten bij alle eisen en wensen.

Ontwerp
Het ontwerp omvat een viertal hoogwaardige, multifunctionele lokalen die als centraal blok vrij in de bestaande ruimte staan en om akoestische redenen ook vrij blijven van de dakvloer. Langs één van de buitengevels zijn alle functionele en facilitaire ruimtes geplaatst, voorzien van vlieringvloer om optimaal gebruik te maken van de hoogte van het bestaande pand. De lokalen kennen zo veel mogelijk repetitie om zo breed mogelijk inzetbaar te zijn.

De zone tussen de andere langsgevel en lokalen is vrij programmeerbaar en fungeert als ‘overloopzone’ van de lokalen. Deze zijde van de lokalen is voorzien van kastenwand met glas, waardoor contact ontstaat met die margezone. De margezone kan fungeren als directe overloopruimte van het lokaal door de openslaande deuren. In een grote open opstelling is deze ruimte als één geheel juist goed bruikbaar voor exposities of grotere evenementen.

De voorzijde is als huiskamer ingericht en verwelkomt bezoek; een vrijstaand keukeneiland met koffieautomaat vormt letterlijk het scharnierpunt tussen voorzone en de overloopzone richting de lokalen.

In materialisatie is gekozen voor een houtuitstraling die, in tegenstelling tot het bestaande ruwe casco, warmte en sfeer toevoegt. Door toevoeging van bescheiden luifels, uitgevoerd in hetzelfde materiaal, wordt de hoogte van de bestaande ruimte genuanceerd. Doordat de luifels doorgetrokken worden naar de vloer, wordt ook afleesbaar dat het meerdere losse lokalen betreft, wat wederom ten goede komt aan de menselijke maat. Aan de kopse kant van dit grote blok met lokalen vouwt zich een zitbank uit de wand in dezelfde populierplaat en verwordt het geheel feitelijk tot supermeubel in de industriële supermarkthal die het eigenlijk is.

Toevoeging van een lichtstraat aan de margezone dragen bij aan meer daglicht diep in het gebouw, zonder het veroorzaken van een akoestisch of thermisch lek in de primaire cursuslokalen.

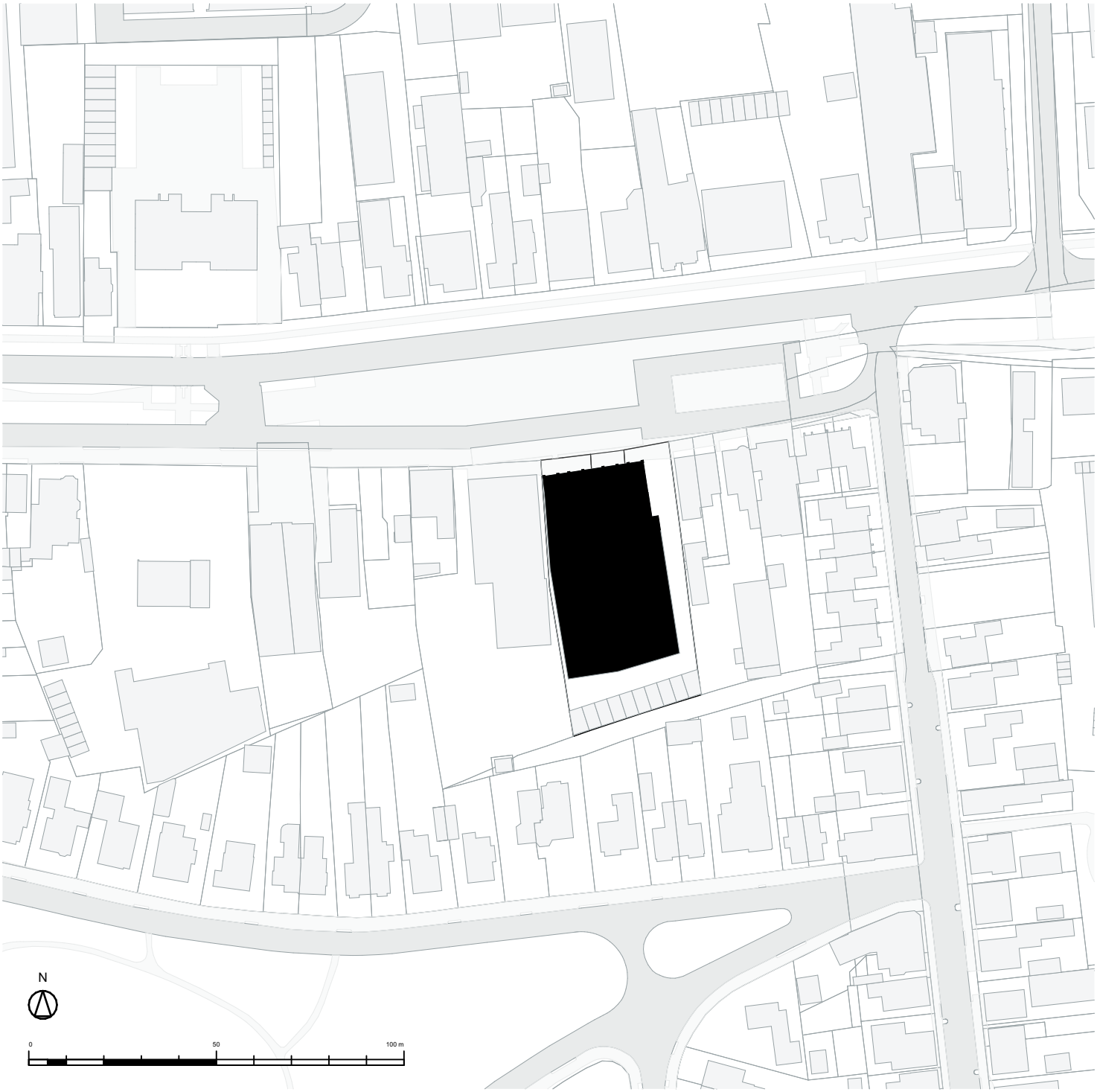
Door de uitwerking van de lokalen zo uniform en identiek mogelijk te houden, is ook voor de toekomst de flexibiliteit geborgd. Als het aantal cursisten voor dans terugloopt, kan dit lokaal eenvoudig aangewend worden voor meer cursussen keramiek of juist andersom.

Duurzaamheid
De keuze voor het schema met vrijstaande lokalen in het midden van het gebouw is eveneens gestoeld op de wens om te verduurzamen en grip te houden op stookkosten. De grootste klimaatvereisten lagen bij de cursusruimten waar bijvoorbeeld stilzittend geschilderd wordt. Het gehele pand energetisch opwaar-deren was sterk kostenverhogend en niet doeltreffend. Door de lokalen te clusteren en los te houden van de bouwkundige schil vormen zij een losstaand geheel en fungeert de ruimte hieromheen als extra klimaat(buffer)zone. De echte verwarmingsbehoefte in de koudste wintermaanden kan daarmee gereduceerd worden tot een deel van het gebouw slechts de omvang van de cursuslokalen. De tussenzone rondom de lokalen kan beperkter worden bijgestookt en fungeert meer als verkeersruimte in plaats van plek voor lang verblijf.

zofa ARCHITECTEN

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

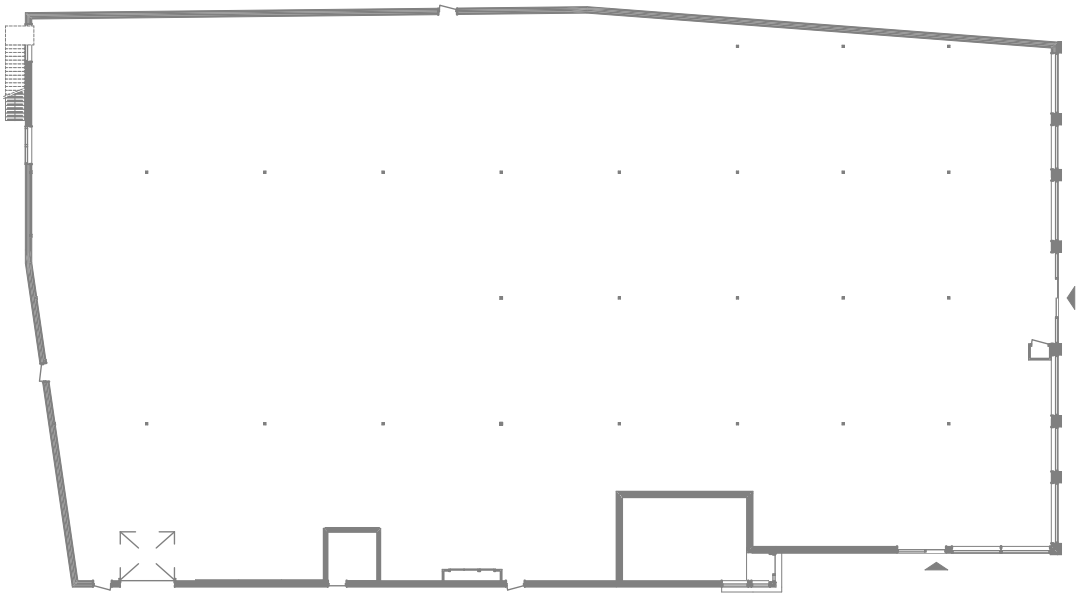

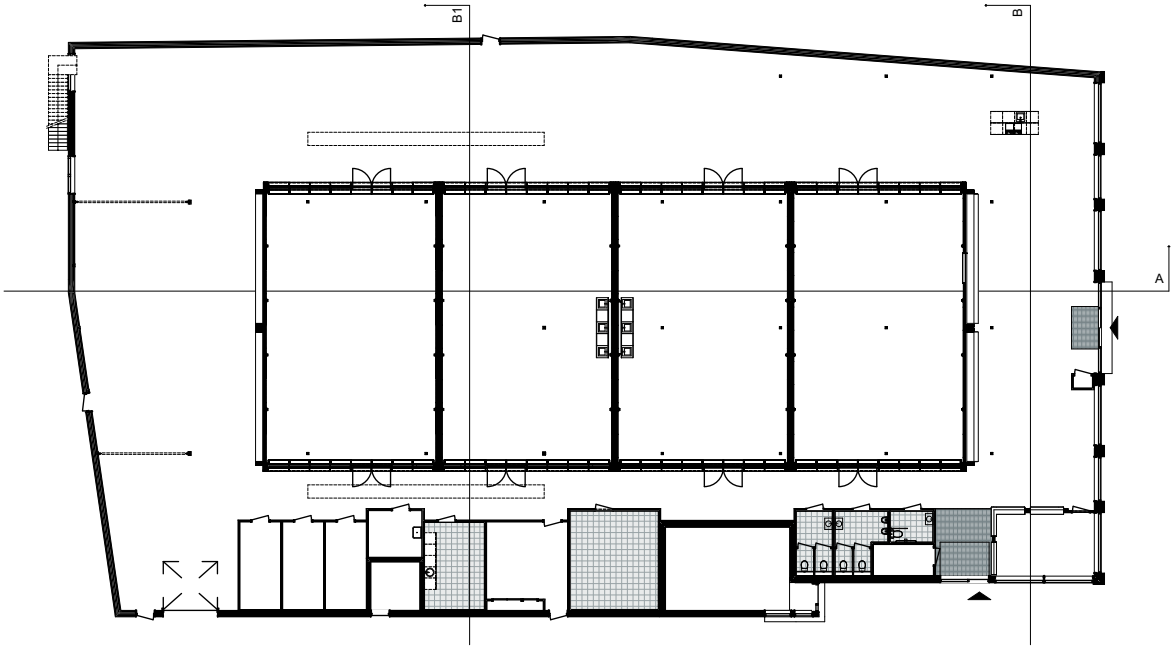
bestaande situatie aan de Hoofdstraat in Hoogezand ▲

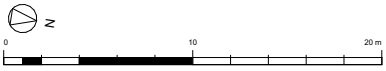
zofa
ARCHITECTEN

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

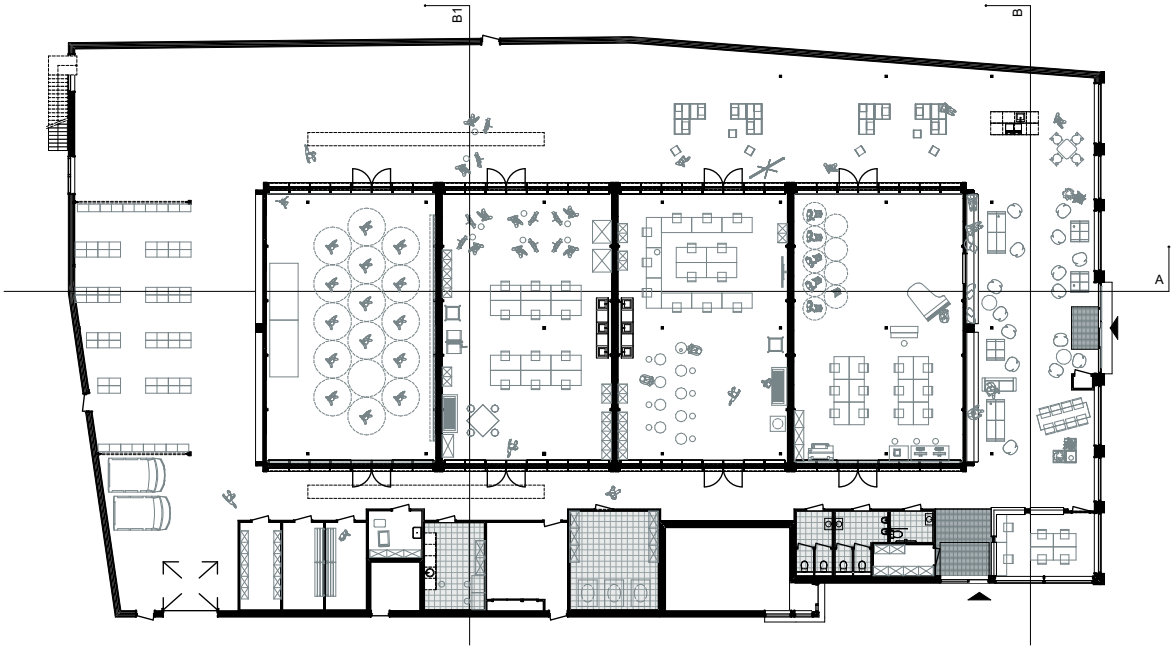

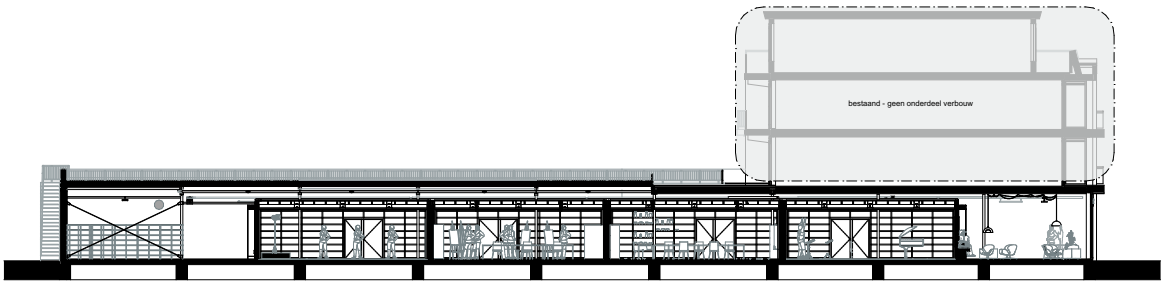
bestaande plattegrond (boven) en nieuwe plattegrond (beneden) ▲

zofa
ARCHITECTEN

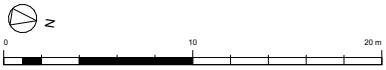
KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

doorsnede A

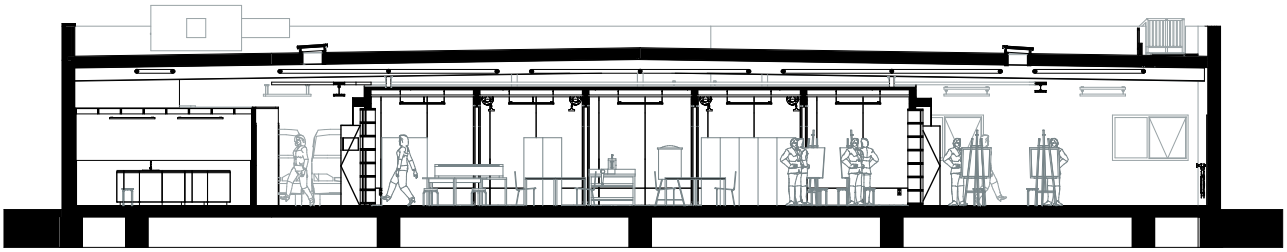

plattegrond met interieurinrichting en langsdoorsnede over de cursuslokalen ▲

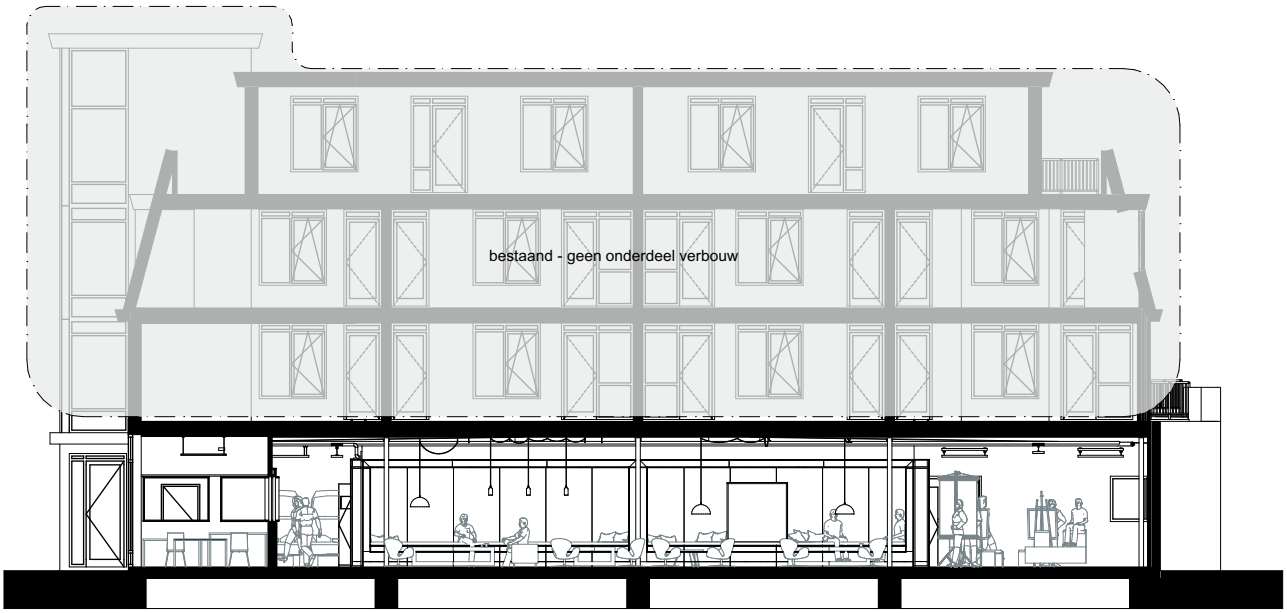
zofa ARCHITECTEN

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

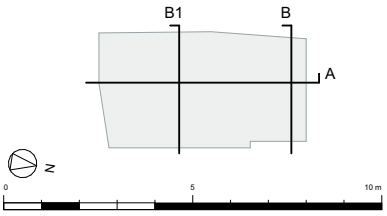
Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

doorsnede B1

doorsnede B

dwarsdoorsneden over cursuslokaal en ontmoetingsruimte ▲

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

De transparante kastenwand geeft een doorkijk naar de activiteiten in het lokaal. Toepassing van populiermultiplex voegt sfeer en warmte toe. Een helder kader markeert het individuele lokaal. ▲

fotograaf: Ronald Zijlstra

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

De overloopzone voor de lokalen fungeert als expositieruimte. ▲

fotograaf: Zofa

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

Het interieur van de lokalen heeft een warme uitstraling en kenmerkt zich door zichtbare portalen en balklagen die door hun ritme structuur aanbrengen in het lokaal, ongeacht de invulling. ▲

fotograaf: Ronald Zijlstra

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

De gangzone heeft een meer gesloten karakter, met slechts een strook vensters. ▲

fotograaf: Ronald Zijlstra

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

Het vrijstaande keukenblok fungeert als scharnierpunt tussen de huiskamer en de expositiezone. De lokalen als vrijstaand meubel in de ruimte is vanaf hier goed ervaarbaar. ▲

fotograaf: Zofa

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

De ondersteunende functies zijn zorgvuldig ▲ getegeld in een frisgroene kleur.

fotograaf: Ronald Zijlstra

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

Het keramieklokaal maakt gebruik van de kastenwand als opslag en expositie van de gemaakte kunstwerken. ▲

fotograaf: Ronald Zijlstra

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

De ondersteunende functies bevinden zich in een grillig patroon aan de linkerzijde, de lokalen aan de rechterzijde zijn in contrast juist herkenbaar en sterk repeterend. ▲

fotograaf: Ronald Zijlstra

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten

Het teken- en schilderlokaal is uitgerust met een keukenblok voor het spoelen van kwasten en borden. ▲

fotograaf: Ronald Zijlstra

KIELZOG KUNSTWERKPLAATS

Bronzen Havik 2026 | Zofa architecten